

Yhteinen palaute ÄI4-opintojakson kirjoitustaidon kokeesta

Hei kaikille!

Ensimmäisen vuoden viimeinen kirjoitustaidon urakka on nyt takana, ja olette suoriutuneet tehtävästä hyvin. Kirjoitustaidon koe mittaa laajaa ja yhtenäistä tekstin rakentamisen taitoa, asiatyylisen yleiskielen hallintaa sekä kykyä käyttää aineistoja oman pohdinnan tukena. Ennen kaikkea kirjoitustaidon koe on ajattelukoe.

Monissa teksteissä oli jo havaittavissa lukiotasoista, kypsää ajattelua. Hienoa! Jotta ymmärrätte oman tekstinne arvioinnin ja osaatte kehittää taitojanne seuraavilla opintojaksoilla, käykää oma tekstinne tarkasti läpi, tutustukaa huolellisesti alla oleviin korjausmerkintöjen selityksiin sekä lukekaa ajatuksella lopussa luetellut yleiset kehityskohteet.

Korjausmerkintöjen selitykset

Punaisella merkityissä kohdissa on jotakin korjattavaa. Merkintä ilman selitystä voi liittyä esimerkiksi yhdyssanavirheeseen, sijapäätteongelmaan tai väärään välimerkkiin. Joskus myös kokonainen merkitty sana täytyy jättää kokonaan pois tai sitä ei tarvita yleiskielisessä tekstissä.

Lisäksi punatussa kohdassa voi olla selitys tai lyhenne. Ohessa joitakin käyttämiäni merkintöjä:

- * **kongr.** on kongruenssiongelma eli verbi ja subjekti eivät kongruoi oikein (lisäselityksenä saattaa olla **yks.** eli yksikkö/**mon.** eli monikko)
- * **sv.** on sanavalintaongelma, josta aiheutuu usein myös lauserakenteellinen ongelma
- * **ark.** tai **puhek.** tarkoittavat arkista tai puhekielistä ilmaisua, joka ei ole yleiskielen mukainen
- * **pron.** tarkoittaa väärää pronominalintaa (esim. joka-pronominin pitäisi olla mikä)
- * **po.** tai **par.** tarkoittavat "paremmin olisi" tai "paremmin voisi sanoa"
- * **sijap.** tarkoittaa sijapäätteongelmaa; joissakin kohdissa vielä punamerkinän lisäselityksenä

Joihinkin merkittyihin kohtiin olen myös kirjoitellut joitakin terveisiä. Lukekaa merkinnät huolellisesti läpi.

Keskeiset kehityskohteet tulevaan

Kun jatkatte tekstien kirjoittamista seuraavilla opintojaksoilla, kiinnittäkää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

1. Tekstin omaäänisyys, omaperäisyys ja rohkeus

Äidinkielen kirjoitustaidon kokeessa ei pidä tyytyä vain toistamaan tai referoimaan aineistojen ääntä mekaanisesti. Teksteihin kaivataan teidän omaa ääntänne ja omaperäistä otetta. Olkaa rohkeita erottautumaan joukosta: tuokaa esiin omia oivalluksianne, tuoreita näkökulmia ja itsenäistä ajattelua! Älkää pelätkö kokeilla ja hullutella kirjoitustaidon kurssikokeissa. Sellaista kannattaisi nyt harrastaa harjoituksen ja arvokkaan palautteen saamiseksi ennen kuin abivuosi on käsillä ja tosipaikka koittaa.

2. Varo *sinä*-passiivin epidemiaa

Monissa teksteissä näkyy taas epidemian tavoin *sinä*-passiivin käyttöä: *"Kun sinä katsot peiliin, huomaat virheitä."* Englannin kieli sotkee nyt teitä. Niin sanottua *sinä*-passiivia **ei voi käyttää** suomen yleiskielessä. Sen sijaan suomenkielisessä asiatekstissä täytyy pysyä yksikön kolmannessa persoonassa (kun katsoo peiliin, huomaa virheitä) tai passiivissa (peiliin katsottaessa huomataan virheitä).

3. Aineiston käsittely ja viittaustekniikka

Muistakaa, että aineisto on tekstissänne mukana teidän oman pohdintanne tukena, ei sen pääasiana. Viittaustekniikan on oltava tarkkaa, ja aineistojen nimeämisen ja pohjustamisen tulisi sujua luontevasti osana tekstiä. Tässä vaiheessa suositukseni on pitää oma ajattelu kirkkaana ykkösenä ja aineistojen ääni vaimeana taustakohinana.

4. Kappalejako ja rakenne

Huolehtikaa siitä, että tekstin perusrakenne (aloitus, käsittely ja lopetus) on selkeä ja kappalejako looginen. Yksi kappale käsittelee yhtä pääasiaa, ja siirtymien kappaleesta toiseen tulisi olla sujuvia. Otsikko, aloitus ja lopetus muodostavat kolminaisuuden: niiden tulisi muodostaa kokonaisuus. Suosittelen kokeilemaan ellipsirakennetta, jossa aloitus- ja lopetuskappale juttelevat keskenään ja lukija tajuaa otsikon merkityksen vasta lopetuskappaleessa.

Kiitos kaikille kurssista ja ahkerasta työstä! Oman tekstin korjausten läpikäyminen on parasta harjoitusta matkalla kohti tulevaa.

Aurinkoista kesää!

Miika